

Sygn. akt I Ns 30/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kolbuszowej Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jerzy Czownicki

Protokolant: st. sekr. sądowy Bożena Gotkowska

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2017 r. w Kolbuszowej

na rozprawie

sprawy z wniosku: W. P. (1), J. P. (1), B. N., G. P., W. P. (2), D. B., B. S.

przy udziale: M. B., A. P. (1)

o: dział spadku po T. P. i A. P. (2)

p o s t a n a w i a

1. stwierdzić, że przedmiotem działu spadku po T. P. i A. P. (2) jest nieruchomość oznaczona jako działki nr (...) położona w W., obszaru 3,24 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej prowadzona jest księga wieczysta Kw.Nr (...)

oraz udział 218/224 części w nieruchomości oznaczonej jako działki nr (...) położonej w W., obszaru 0,28 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej prowadzona jest księga wieczysta Kw.Nr (...) o łącznej wartości **179.785,72 zł** (sto siedemdziesiąt dziewięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt pięć złotych 72/100)

2. stwierdzić, że działka nr (...) dzieli się na działki nr (...), zgodnie z mapą podziału sporządzoną przez biegłego F. B. znajdującej się na k. 229

3. dokonać działu spadku po T. P. i A. P. (2) w ten sposób, że:

działkę nr (...) przydzielić na wyłączną własność W. P. (1)

działkę nr (...) przydzielić na wyłączną własność A. P. (1)

działkę nr (...) przydzielić na wyłączną własność B. N.

działki nr (...) oraz udział 218/224 części w działkach nr,(...),(...) na wyłączną własność M. B.

4. zasądzić tytułem dopłat

a/ od B. N. na rzecz:

- A. P. (1) kwotę **6.580,34 zł** (sześć tysięcy pięćset osiemdziesiąt złotych 34/100)

- J. P. (1) kwotę **16.480,34 zł** (szesnaście tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych 34/100)

- D. B. kwotę **4.060,60 zł** (cztery tysiące sześćdziesiąt złotych 60/100)

- W. P. (2) kwotę **4.179,01** zł (cztery tysiące sto siedemdziesiąt dziewięć złotych 01/100)
- G. P. kwotę **4.060,60** zł (cztery tysiące sześćdziesiąt złotych 60/100)
- B. S. kwotę **4.179,01** zł (cztery tysiące sto siedemdziesiąt dziewięć złotych 01/100)

b/ od M. B. na rzecz:

- A. P. (1) kwotę **5.383,93** zł (pięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt trzy złote 93/100)
- J. P. (1) kwotę **13.483,93** zł (trzynaście tysięcy czterysta osiemdziesiąt trzy złote 93/100)
- D. B. kwotę **3.322,32** zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia dwa złote 32/100)
- W. P. (2) kwotę **3.419,19** zł (trzy tysiące czterysta dziewiętnaście złotych 19/100)
- G. P. kwotę **3.322,32** zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia dwa złote 32/100)
- B. S. kwotę **3.419,19** zł (trzy tysiące czterysta dziewiętnaście złotych 19/100)

5. nakazać ściągnąć od:

- W. P. (1) kwotę **639,66** zł (sześćset trzydzieści dziewięć złotych 66/100)
- A. P. (1) kwotę **1.139,61** zł (tysiąc sto trzydzieści dziewięć złotych 61/100)
- M. B. kwotę **1.139,61** zł (tysiąc sto trzydzieści dziewięć złotych 61/100)
- J. P. (1) kwotę **1.139,61** zł (tysiąc sto trzydzieści dziewięć złotych 61/100)
- B. N. kwotę **1.139,61** zł (tysiąc sto trzydzieści dziewięć złotych 61/100)
- D. B. kwotę **284,90** zł (dwieście osiemdziesiąt cztery złote 90/100)
- W. P. (2) kwotę **284,90** zł (dwieście osiemdziesiąt cztery złote 90/100)
- G. P. kwotę **284,90** zł (dwieście osiemdziesiąt cztery złote 90/100)
- B. S. kwotę **284,90** zł (dwieście osiemdziesiąt cztery złote 90/100)

na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kolbuszowej tytułem brakującej części opłaty oraz kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, w pozostałej części ustalić, że strony ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie we własnym zakresie

Sędzia Sądu Rejonowego

Jerzy Czownicki

Sygn. akt I Ns 30/15

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Kolbuszowej

z dnia 11 lipca 2017 roku, sygn. akt I Ns 30/15

Wnioskiem, który wpłynął do Sądu Rejonowego w Kolbuszowej dnia 06 czerwca 2014r. W. P. (1), J. P. (1), B. N., G. P., W. P. (2), D. B. i B. S. wnieśli o dokonanie działu spadku po T. P., w skład którego wchodzi nieruchomość położona w W., gm. K. składająca się z działek nr (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), w ten sposób, że powstałe wskutek podziału w/w działek:

-działki nr (...) otrzyma na własność wnioskodawca W. P. (1),

-działki nr (...) otrzyma na własność wnioskodawca J. P. (1),

-działki nr (...) otrzyma na własność uczestnik A. P. (1),

-działki nr (...) otrzyma na własność wnioskodawczyni B. N.,

-działki nr (...) otrzymają na własność wnioskodawcy G. P., W. P. (2), D. B. i B. S. w udziałach każdy po 1/4,

-działki nr (...) otrzyma na własność uczestniczka M. B.,

-działkę nr (...) otrzymają na własność wnioskodawcy W. P. (1), J. P. (1) i B. N. oraz uczestnicy A. P. (1) i M. B. w udziałach każdy po 1/6 części, zaś wnioskodawcy G. P., W. P. (2), D. B. i B. S. w udziałach każdy po 1/24 części.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawcy wskazali, że w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Mielcu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w K. z dnia 03 lipca 2013r., sygn. akt VI Ns (...) spadek po T. P. na podstawie ustawy nabyły dzieci: W. P. (1), A. P. (1), M. B. i J. P. (1) oraz wnuczka B. N. każde z nich po 4/24 części, a nadto wnuki D. B., W. P. (2), G. P. i B. S. każde z nich po 1/24 części, zaś w skład spadku wchodzi nieruchomość położona w W., gm. K., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr KW (...) obejmująca działkę nr (...) o pow. 1,06 ha stanowiącą pastwiska, użytki rolne zabudowane oraz grunty orne i działkę nr (...) o pow. 2,18 ha stanowiącą grunty orne.

Do wniosku o dział spadku zostały dołączone przez wnioskodawców wstępne plany podziału działek nr (...).

Na rozprawie w dniu 11 grudnia 2014r. uczestniczka M. B. sprzeciwiła się wnioskowi podając, iż żąda przyznania jej na własność działki „obok drogi oraz działki wzdłuż od jednej drogi do drugiej drogi”, wskazując nadto, iż zajmuje się wszystkimi działkami wchodzącymi w skład spadku po zmarłym T. P. poprzez uprawę gruntów, zaznaczając, że „ma je w dzierżawie” na podstawie umowy zawartej z ojcem. Ponadto, pismem z dnia 03 marca 2015r. uczestniczka wskazała, iż w skład spadku po T. P. wchodzi oprócz działek nr (...), działki nr (...), przedkładając jednocześnie odpis z księgi wieczystej nr KW (...) oraz umowę z dnia 25 czerwca 2005r. zawierającą wolę T. P. odnośnie przekazania gospodarstwa rolnego uczestniczce.

Wskutek sporządzonej pisemnej opinii biegłego do spraw rolnych i gospodarczych, na rozprawie w dniu 13 kwietnia 2016r., na której byli obecni jedynie wnioskodawca W. P. (1) i uczestniczka M. B. (pozostali uczestnicy i wnioskodawcy prawidłowo zawiadomieni nie stawili się), W. P. (1) i M. B. zgodnie oświadczyli, że żądają działu spadku po T. P. polegającego na podziale działki nr (...) na cztery części i przydzielenie jednej części uczestniczce wraz z domem mieszkalnym zaś pozostałych trzech części wnioskodawcom W. P. (1) i B. N. oraz uczestnikowi A. P. (1) po jednej części dla każdego z nich, a wszystkich pozostałych działek na własność uczestniczki M. B..

Kolejno na rozprawie w dniu 12 października 2016r., na której byli obecni wnioskodawcy W. P. (1) i B. N. oraz uczestniczka M. B. (pozostali uczestnicy i wnioskodawcy prawidłowo zawiadomieni nie stawili się), W. P. (1), B. N. i M. B. zgodnie oświadczyli, że żądają działu spadku w ten sposób, by wszystkie działki poza działkami powstałymi z podziału działki nr (...) przyznać na własność uczestniczki M. B., zaś przydzielenie działek powstałych z podziału działki nr (...) oraz ewentualne spłaty i dopłaty mają zostać dokonane według uznania Sądu.

Końcowo, wskutek wezwania wnioskodawców przez Sąd do ostatecznego sprecyzowania treści wniosku o dział spadku, pismem z dnia 31 marca 2017 roku wnioskodawca W. P. (1) wskazał, iż dział spadku po T. P. ma nastąpić poprzez przyznanie działki nr (...) (powstałej po podziale działki nr (...)) na jego własność, działki nr (...) (powstałej po podziale

działki nr (...)) na własność uczestnika A. P. (1), działek nr (...) (powstałej po podziale działki nr (...)), nr (...) na własność uczestniczki M. B., zaś działki nr (...) (powstałej po podziale działki nr (...)) na własność B. N., przy czym wnioskodawca J. P. (1) otrzyma spłatę w kwocie 30.000,00 zł solidarnie od wnioskodawczyni B. N. i uczestniczki M. B. oraz wnioskodawcy D. B., W. P. (2), G. P. i B. S. otrzymają spłatę w łącznej kwocie 30.000,00 zł solidarnie od wnioskodawczyni B. N. i uczestniczki M. B..

Ponadto na rozprawie w dniu 05 lipca 2017 roku wnioskodawca W. P. (1) oświadczył, że nie domaga się spłat z tytułu udziałów, o ile zostanie mu przyznana działka nr (...) i wraz z uczestniczką M. B. podtrzymał zgodne ustalenia co do sposobu podziału.

Pozostali wnioskodawcy i uczestnicy nie zajęli stanowiska wobec zmodyfikowanego ostatecznie sposobu działu spadku, jak również się brali aktywnego udziału w postępowaniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni A. P. (2) zmarła w dniu 07 września 1994r. Spadek po niej na podstawie ustawy nabyli T. P. w 28/112 częściach, K. P., J. P. (2), W. P. (1), A. P. (1), M. B. i J. P. (1) po 12/112 części oraz D. B., W. P. (2), G. P. i B. S. po 3/112 części, przy czym wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne nabyli T. P. w 28/112 częściach, K. P., J. P. (2), W. P. (1), A. P. (1), M. B. i J. P. (1) po 12/112 części oraz W. P. (2) i B. S. po 6/112 części, co zostało stwierdzone prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Mielcu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w K. z dnia 03 lipca 2013r. sygn. akt VI Ns (...).

Po zmarłej córce spadkodawczyni – K. P. – spadek na podstawie ustawy nabyła B. N., tak w ogólności, jak i co do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, zaś spadek po synu spadkodawczyni - J. P. (2) - nabyli jego żona S. P. w 96/192 częściach oraz T. P. w 72/192 częściach, W. P. (1), A. P. (1), M. B., J. P. (1) i B. N. w 4/192 częściach oraz D.-P.-B., W. P. (2), G. P. i B. S. po 1/192 części.

Spadkodawca T. P. zmarł w dniu 20 lutego 2010r. Spadek po nim na podstawie ustawy nabyli W. P. (1), A. P. (1), M. B., J. P. (1) i B. N. po 4/24 części oraz D. B., W. P. (2), G. P. i B. S. po 1/24 części, co zostało stwierdzone prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Mielcu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w K. z dnia 03 lipca 2013r. sygn. akt VI Ns (...).

/dowód: prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Mielcu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w K. z dnia 03 lipca 2013r., sygn. akt I Ns (...) – akta związkowe sygn. akt I Ns (...)

Spadkodawca T. P. był właścicielem nieruchomości składającej się z działek nr (...) na podstawie aktu nadania ziemi, zaś nieruchomość składająca się z działek nr (...) (uprzednio nr (...)), (...) (uprzednio nr (...)) i (...) (uprzednio nr (...)) stanowiła współwłasność T. P. i spadkodawczyni A. P. (2) na zasadach małżeńskiej wspólności majątkowej.

W skład spadku po T. P. i A. P. (2) wchodzi nieruchomość oznaczona jako działki nr (...) położona w W., o pow. 3,24 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr KW (...) oraz udział 218/224 części w nieruchomości oznaczonej jako działki nr (...) położonej w W., o pow. 0,28 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr KW (...).

Wartość działki nr (...) wynosi 139.000,00 zł, wartość działki nr (...) wynosi 33.000,00 zł, wartość działki nr (...) wynosi 5.500,00 zł, wartość działki nr (...) wynosi 2.000,00 zł zaś działki nr (...) - 500,00 zł. Łączna wartość opisanych wyżej nieruchomości wynosi według wyceny biegłego 180.000,00 zł.

Działka nr (...) o pow. 1,06 ha znajduje się bezpośrednio przy drodze gminnej i zabudowana jest murowanym budynkiem mieszkalnym oraz budynkami gospodarczymi. W pozostałej części znajduje się zagospodarowane podwórko, zaś od strony zachodniej działka częściowo zarośnięta jest sadem, a częściowo użytkowana rolniczo.

Działka nr (...) o pow. 2,18 ha stanowi grunty orne, jest użytkowana.

Działki nr (...) o pow. 0,51 ha oraz nr(...) o pow. 0,13 ha stanowią użytki zielone, zaś działka nr (...) o pow. 0,28 ha stanowi łąkę.

Podział przedmiotowego gospodarstwa jest sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej. Jedynie wobec działki nr (...) zamieszkiwanej przez współwłaścicielkę niezainteresowaną prowadzeniem gospodarstwa rolnego możliwy jest podział, w wyniku którego zostałby wydzielony na rzecz użytkownika zabudowy teren do obsługi budynku mieszkalnego.

/dowód: odpis księgi wieczystej nr KW (...) k. 4-6, wypisy z rejestru gruntów k. 9-10, k. 11-12, protokół z oględzin wraz z fotografiami k. 106-112, opinia biegłego ds. rolnych i gospodarczych k. 119-123, opinia uzupełniająca biegłego ds. rolnych i gospodarczych k. 179, wypis z rejestru gruntów k. 272-273, wykaz zmian gruntowych k. 274-276, operat szacunkowy k. 284-339/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody, w tym dowody z dokumentów urzędowych, stanowiących dowód tego, co w nich zaświadczone.

Sąd za wiarygodne uznał opinie powołanych w sprawie biegłych: ds. szacowania nieruchomości mgr inż. W. P. (3) i geodety mgr inż. F. B.. Opinie te są w ocenie Sądu jasne i wyczerpujące. Opinie te zostały sporządzone przez osoby dysponujące niezbędną wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym. Sposób dochodzenia przez biegłych do wniosków końcowych, z punktu widzenia wymagań logiki i zasad doświadczenia życiowego, pozwolił Sądowi ocenić opinie jako wiarygodne i rzetelne. Należy zwrócić również uwagę, że żadna ze stron postępowania nie kwestionowała kompetencji biegłego, jak również nie złożyła zarzutów co do treści sporządzonych przez wymienionych biegłych opinii.

Podobnie Sąd ocenił opinię biegłego ds. rolnych i gospodarczych mgr inż. P. B.. Co się zaś tyczy zarzutów wnioskodawcy W. P. (1), biegły w opinii uzupełniającej szczegółowo się do nich odniósł, jak również przekonywująco wyjaśnił dlaczego podział przedmiotowego gospodarstwa rolnego jest niezgodny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej, a jedynie wobec działki nr (...) jest możliwy. Po wydaniu przez biegłego opinii uzupełniającej nie była one już kwestionowana i nie wnoszono o uzupełnienie materiału dowodowego w tym zakresie.

Sąd zważył, co następuje:

Z chwilą stwierdzenia nabycia spadku na rzecz kilku spadkobierców powstaje między nimi wspólność praw i obowiązków spadkowych, która utrzymuje się do chwili dokonania działu spadku.

Do zniesienia tego typu współwłasności konieczne jest zastosowanie przepisów o dziale spadku, w szczególności art. 1035 i nast. kc, art. 1070 i nast. kc oraz art. 680 i nast. kpc.

Dział spadku zgodnie z art. 1037 § 1 kc może nastąpić bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców, przy odpowiednim zastosowaniu przepisów o współwłasności w częściach ułamkowych (art. 1035 § 1 kc).

Stosownie do art. 684 kpc skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd. Skład spadku określa się na chwilę otwarcia spadku, zaś następujące po niej działania skutkujące zmianą właścicieli przedmiotów spadkowych nie mają wpływu na skład spadku. W uchwale z dnia 27 września 1974 roku w sprawie III CZP 58/74 (Lex nr 1801) Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, iż w dziale spadku na podstawie art. 1035 i nast. kc stan spadku ustala się według otwarcia spadku, jego zaś wartość - według cen z chwili dokonania działu.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawała kwestia dotycząca składników majątku spadkowego, przedmiotem tym jest bowiem gospodarstwo rolne obejmujące nieruchomości oznaczoną jako działka nr (...) położoną w W., o pow. 3,24 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr KW (...) oraz udział 218/224 części w nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...) położonej w W., o pow. 0,28 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr KW (...). Przedmiotowy udział w 218/244 części w prawie własności nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...) wynika

z faktu, iż pozostały udział w 6/224 części w prawie własności w/w działek nabyła na podstawie dziedziczenia po J. P. (2) jego małżonka S. P., która nie jest uczestniczką przedmiotowego postępowania.

W tym miejscu zważyć należy, iż co prawda wnioskodawcy w składanych pismach procesowych oraz ustnie na rozprawie wskazywali, iż domagają się działu spadku po T. P., niemniej jednak mając na uwadze, iż w skład majątku spadkowego wchodziły działki nr (...) będące uprzednio własnością T. P. i A. P. (2) na zasadach wspólności majątkowej, należało przedmiotowy wniosek traktować jako wniosek o dział spadku po T. P. i A. P. (2).

Kierując się zatem opinią powołanego w sprawie biegłego rzeczoznawcy oraz przedłożonymi dokumentami w sprawie w postaci: odpisu księgi wieczystej (k. 4-6), wypisów z rejestru gruntów (k. 9-12, 272-273), wykazu zmian gruntowych (k. 274-276) oraz postanowienia SR w Kolbuszowej z dnia 03 lipca 2013r., sygn. akt VI Ns (...) (k. 76 akta związkowe sygn. akt VI Ns (...)) Sąd ustalił, że przedmiotem działu spadku po T. P. i A. P. (2) jest nieruchomości oznaczona jako działki nr (...) położona w W., obszaru 3,24 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) oraz udział 218/244 części w nieruchomości oznaczonej jako działki nr (...) położonej w W., obszaru 0,28 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Kolbuszowej prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) o łącznej wartości 179.785,72 zł. Kwota ta wyliczona została stosownie do wartości działek nr (...) oraz wartości udziałów 218/224 części w prawie własności działek nr (...), a wynika z następujących wyliczeń: 172.000,00 zł (wartość działki nr (...)) + 4.000,00 zł (wartość udziału T. P. w 1/2 części w prawie własności działek nr (...) wynikający ze wspólności ustawowej małżeńskiej) + 1.000,00 zł (wartość udziału T. P. w 28/112 części w prawie własności działek nr (...) odziedziczonego po małżonce A. P. (2) posiadającej 1/2 udziału w prawie własności w/w działek), co daje łącznie kwotę 177.000,00 zł. Do powyższej kwoty należy doliczyć kwotę w wysokości 3.000,00 zł pomniejszoną o kwotę 214,28 zł, (tj. wartość udziału 6/224 części w prawie własności działek nr (...), będącego własnością S. P.) wynikającą z pozostałych odziedziczonych po A. P. (2) udziałów w prawie własności działek nr (...).

Wnioskodawcy finalnie domagali się dokonania fizycznego podziału działki nr (...) na cztery części, wskutek którego powstaną działki nr (...), i przyznanie działki nr (...) zabudowanej domem mieszkalnym na własność wnioskodawczyni B. N., działki nr (...) na własność wnioskodawcy W. P. (1), działki nr (...) na własność uczestnika A. P. (1), zaś działki nr (...) oraz działek nr (...) na własność uczestniczki M. B., przy jednoczesnym zasądzeniu spłat od wnioskodawczyni B. N. i uczestniczki M. B. na rzecz pozostałych uczestników postępowania, z wyjątkiem wnioskodawcy W. P. (1), który spłaty nie żądał.

Zważyć należy, iż w sprawach o podział majątku wspólnego Sąd – jeżeli nie zachodzą ku temu przeszkody wymienione w art. 622 § 2 kpc – ma obowiązek uwzględnić zgodny wniosek stron o dział spadku, gdyż stosownie do art. 622 kpc w zw. z art. 688 kpc pierwszeństwo ma dokonanie podziału w oparciu o zgodny wniosek stron co do działu spadku.

Dla zgodnego wniosku przepisy regulujące postępowanie działowe nie wymagają zachowania szczególnej formy. Wniosek taki może być zgłoszony w różnorodny sposób: we wspólnym wniosku inicjującym postępowanie, ustnie na rozprawie czy też w postaci odrębnych wniosków zgłoszonych przez współwłaścicieli.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zgoda stron co do proponowanego ostatecznie sposobu działu spadku była niewątpliwa. Zważyć należy, że co prawda aktywny udział w przedmiotowym postępowaniu brali jedynie wnioskodawca W. P. (1) oraz uczestniczka M. B. (częściowo również wnioskodawczyni B. N.), zaś pozostali uczestnicy postępowania w żaden sposób nie negowali propozycji odnośnie sposobu działu spadku, nie kwestionowali sporządzonych w toku postępowania opinii, jak też nie oponowali przeciwko wszelkim modyfikacjom wniosku o dział spadku. Trudno zatem wobec powyższego przyjąć – w sytuacji, gdy pomimo prawidłowego powiadomienia pozostałych uczestników postępowania, tj. J. P. (1), D. B., W. P. (2), G. P., B. S. i A. P. (1) o czynnościach sądowych i procesowych wnioskodawców W. P. (1) i B. N. oraz uczestniczki M. B., nie podejmowali oni w sprawie żadnych czynności – że równocześnie nie zgadzali się oni na ostatecznie przedstawiony w piśmie wnioskodawcy W. P. (1) z dnia 31 marca 2017r. oraz na rozprawie w dniu 05 lipca 2017r. sposób działu spadku po T. P. i A. P. (2).

Wskutek powyższego Sąd przyjął, iż wniosek o dział spadku po T. P. i A. P. (2) jest wnioskiem zgodnym, co skutkowało jego uwzględnieniem. Sąd miał przy tym na uwadze, że (mimo żądania przydzielenia działek nr (...) na wyłączna

własność uczestniczki M. B.) odnośnie działek nr (...) możliwe było przyznanie jej na własność jedynie udziału wynoszącego 218/244 części, gdyż tylko taki udział wchodził w skład majątku spadkowego po T. P. i A. P. (2).

Zważyć w tym miejscu należy, że z treści art. 211 kc i nast. w zw. z art. 1035 kc wynika, że Kodeks cywilny preferuje dział spadku dokonany poprzez podział fizyczny, stawiając ten sposób na pierwszym miejscu, na kolejnych zaś przyznanie rzeczy jednemu ze spadkobierców, a w ostateczności zarządzenie sprzedaży rzeczy w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. W przypadku przyznania rzeczy wchodzącej w skład spadku jednemu ze spadkobierców na rzecz pozostałych zasadza się stosowne spłaty (art. 212 § 2 kc).

Ponadto, jeżeli zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego poprzez podział między współwłaścicieli byłoby sprzeczne z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej, sąd przyzna to gospodarstwo temu współwłaścicielowi, na którego wyrażą zgodę wszyscy współwłaściciele (art. 213 kc).

Jak już wyżej podniesiono, w niniejszej sprawie współwłaściciele ostatecznie zgodnie wskazali sposób działu spadku, który w ocenie Sądu jest dopuszczalny, a nadto racjonalny.

Biegły sądowy d/s rolnych i gospodarczych P. B. w pisemnej opinii sporządzonej dnia 05 czerwca 2015r., uzupełnionej pisemną opinią z dnia 16 listopada 2015r. wskazał, iż zaproponowany pierwotnie fizyczny podział gospodarstwa rolnego stosownie do udziałów jest gospodarczo niezasadny i niezgodny z zasadami ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, przy czym wskazał, iż możliwy jest podział jedynie działki zabudowanej domem mieszkalnym i budynkami gospodarczymi, tj. działki nr (...), w celu wydzielenia na rzecz użytkownika zabudowy części działki stanowiącej teren obsługi zabudowy od strony drogi (k. 119-123, k. 179).

Zważyć należy bowiem, że zasięgnięcie opinii biegłego jest obligatoryjne nie tylko co do formy podziału, ale także co do samej dopuszczalności podziału gospodarstwa rolnego. Okoliczność, że gospodarstwo rolne składa się z kilku wydzielonych ewidencyjnie działek oraz, że dla różnych części gospodarstwa powadzone są odrębne księgi wieczyste niewątpliwie sprzyja technice podziału jednakże nie ma istotnego znaczenia dla oceny, czy wydzielone, przy zastosowaniu tego kryterium, gospodarstwa gwarantują racjonalne prowadzenie każdego z nich i nie może przesądzać o zaniechaniu korzystania przez Sąd z opinii biegłych (por. postanowienie SN z dnia 30 listopada 2007 r. IV CSK 305/07, LEX nr 750015). Co istotne, powyższe rozważania dotyczące konieczności zbadania przez Sąd dopuszczalności podziału gospodarstwa rolnego poprzez zasięgnięcie opinii biegłego odnoszą się w jednakowym stopniu do działu spadku dokonywanego na zgodny wniosek stron, gdyż i w tym przypadku, Sąd obowiązany jest czuwać nad tym, by projekt podziału nie sprzeciwiał się prawu.

Stąd też Sąd, mając na względzie zgodne stanowiska wnioskodawców i uczestników, którzy zmodyfikowali wniosek o dział spadku wskutek wydania powyższej opinii przez biegłego, dokonał podziału działki nr (...) na cztery działki zaprojektowane przez biegłego geodetę F. B. (według mapy podziału k. 229) i działkę nr (...) o wartości 24.000,00 zł przyznał na wyłączną własność W. P. (1), działkę nr (...) o wartości 18.000,00 zł przyznał na wyłączną własność A. P. (1), działkę nr (...) o wartości 73.000,00 zł przyznał na wyłączną własność B. N., zaś działkę nr (...) o wartości 24.000,00 zł na wyłączną własność M. B.. Ponadto, biorąc pod uwagę zgodny wniosek stron na wyłączną własność M. B. Sąd przyznał pozostałe składniki majątku spadkowego, tj. działkę nr (...) o wartości 33.000,00 zł oraz udział 218/224 części w prawie własności działek nr (...) o wartości 2.785,72 zł.

Takie rozstrzygnięcie Sądu jest nie tylko zgodne z wnioskiem stron postępowania, lecz uwzględnia także fakt, iż - jak wynika z oświadczeń stron (k. 60v) - to M. B. zajmowała się prowadzeniem przedmiotowego gospodarstwa rolnego, zaś pozostali uczestnicy postępowania takiej woli nie wyrażali.

Jak ustalono w toku postępowania, udziały wnioskodawców W. P. (1), J. P. (1) i B. N. oraz uczestników M. B. i A. P. (1) w masie spadkowej po T. P. wynoszą po 4/24 części, zaś udziały wnioskodawców D. B., W. P. (2), G. P. i B. S. wynoszą po 1/24 części. Z kolei udziały wnioskodawców W. P. (1), J. P. (1) i B. N. oraz uczestników M. B. i A. P. (1)

w masie spadkowej po A. P. (2) wynoszą po 12/112 części, zaś udziały wnioskodawców D. B., W. P. (2), G. P. i B. S. wynoszą po 6/112 części.

Mając na uwadze wartość przedmiotowych działek i udziałów w prawie własności działek oraz wysokość udziałów stron w majątku spadkowym, wartość przypadających wnioskodawcom W. P. (1), J. P. (1) i B. N. oraz uczestnikom A. P. (1) i M. B. sched spadkowych wynosi po 29.964,27 zł na rzecz każdego z nich, wartość przypadających wnioskodawcom D. B. i G. P. sched spadkowych wynosi po 7.382,92 zł, zaś wartość przypadających wnioskodawcom W. P. (2) i B. S. sched spadkowych wynosi po 7.598,20 zł.

W związku z tym, iż wartości przyznanych wnioskodawczyni B. N. i uczestniczce M. B. działek i udziałów w prawie własności działek wchodzących w skład masy spadkowej przekraczają przypadające im schedy spadkowe, Sąd kierując się stanowiskiem uczestników postępowania, zasądził od B. N. i M. B. na rzecz pozostałych stron (za wyjątkiem W. P. (1), który dopłaty nie żądał) dopłaty stosownie do przysługujących im udziałów, uwzględniając równocześnie w przypadku uczestnika A. P. (1) wartość przyznanej mu działki nr (...). B. N. otrzymała działkę o wartości 73.000,00 zł, zaś M. B. otrzymała działki i udział w prawie własności działek o łącznej wartości 64.785,72 zł, a zatem razem otrzymały majątek w łącznej wysokości 137.785,72 zł. Powoduje to, iż B. N. otrzymała majątek o wartości ok. 55 % z kwoty 137.785,72 zł, zaś M. B. o wartości ok. 45 % z kwoty 137.785,72 zł, co wpłynęło na sposób zasądzenia od nich dopłat na rzecz pozostałych uczestników, proporcjonalnie według wartości otrzymanego przez nie, a określonego procentowo majątku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Zważyć należy, iż w tzw. sprawach działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i § 3 kpc sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jaki wnioski składają w tym względzie. Obowiązek ponoszenia kosztów postępowania związanych z udziałem w sprawie oznacza, że uczestnik ponosi koszty nie tylko tych czynności, które sam dokonał, ale i tych które zostały dokonane przez sąd na jego wniosek.

Do kosztów w niniejszej sprawie należy zaliczyć zatem wydatki związane z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłych. Łączne wydatki z sum budżetowych na ten cel wyniosły 5.837,70 zł (w tym 51,00 zł - koszty związane z przejazdem na oględziny). Mając na uwadze, że wszyscy uczestnicy postępowania byli w równym stopniu zainteresowani jego wynikiem, to również koszty sądowe powinny ich obciążyć po równo. Dotychczas koszty postępowania poniósł wnioskodawca W. P. (1) poprzez uiszczenie części opłaty sądowej w wysokości 500 zł. Pozostałe zaś koszty w kwocie 6.337,70 zł (opinie biegłych i brakujący wpis) poniósł tymczasowo Skarb Państwa.

Wobec powyższego Sąd, stosownie do udziałów stron, obciążył wnioskodawców i uczestników obowiązkiem zwrotu sum budżetowych (uwzględniając koszty poniesione przez W. P. (1)), zaś w pozostałym zakresie ustalił, iż strony ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie we własnym zakresie.

Sędzia Sądu Rejonowego

Jerzy Czownicki

ZARZĄDZENIE

1. (...) (...) (...) (...)

2. (...) (...)

(...) (...)

(...)